

ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย
ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล^{*}
THE PRIORITY NEEDS OF ACADEMIC MANAGEMENT OF SECONDARY SCHOOLS
IN LOEI PROVINCE BASED ON THE CONCEPT OF PERSONALIZED LEARNING

¹ณัฐพงษ์ เกรียงไกรวงษ์ Nattaphong Kriangkrai Wong

²นันทรัตน์ เจริญกุล Nantarat Charoenkul

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: Nattaphong.chula@loeipit.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล และ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล โดยมีประชากร ได้แก่ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขึ้นไปของจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเลยพิทยาคม โรงเรียนเชียงคาน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เลย และโรงเรียนศรีสงครามวิทยา ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 32 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ส่วนผลการจัดลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ การวัดและประเมินผล รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, การบริหารวิชาการ, การเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the actual state and the desirable state of academic management of secondary schools in Loei province based on the concept of personalized learning and 2) to analyze the priority needs of academic management of secondary schools in Loei province based on the concept of personalized learning. The population of the research were 4 secondary schools in Loei province consisted of Loeipittayakom school Chiangkhan school Princess Chulabhorn Science High School Loei and Srisongkram school. The Informants consisted of 32 people using the tables of Krejcie and Morgan. The research instrument in this study was the 5 - point rating scaled questionnaire of the actual state and the desirable state of academic management of secondary schools in Loei province based on the concept of personalized learning. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and modified priority needs index. The research findings indicated that, overall, the actual state was at the middle level and was sorted from the highest to the lowest as follows: the development of media innovation and educational technology, the curriculum development respectively, the learning process development and the measurement and evaluation. The desirable state was, overall, at the high level and was sorted from the highest to the lowest as follows: the learning process development, the development of media innovation and educational technology, the curriculum development respectively and the measurement and evaluation. The result of priority need analysis turned out that the first priority need fell on the measurement and evaluation, followed by the learning process development, curriculum development and development of media innovation and educational technology, respectively.

Keywords: Priority Needs, Academic Management, Personalized Learning

บทนำ

ในโลกปัจจุบันที่การเรียนรู้ไม่ถูกจำกัดอยู่ในเฉพาะห้องเรียนอีกต่อไป มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล (digital technology) เป็นอย่างมาก ทำให้การเรียนรู้ในปัจจุบันมีความ แตกต่างไปจากการเรียนรู้แบบเดิมในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัล ยังไม่เจริญก้าวหน้ามากนักซึ่งยังไม่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือมีแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่หรือการเข้าถึงทำได้ลำบาก ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงมีความหลากหลายมากขึ้น โดยได้ขยายวงกว้างไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-learning) ผ่านการอ่านหนังสือตำราต่างๆ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเรียนรู้ ที่ตอบสนองธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนได้มากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ได้มีการพัฒนา มาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบันความรู้ไม่ได้อยู่กับครูหรือในหนังสือ ตำราที่พิมพ์ออกมาเป็นเล่มๆ เท่านั้น แต่ความรู้ได้ถูกนำเสนอไว้ ในโลกออนไลน์มากขึ้นจนเกือบจะเรียกได้ว่า “ไม่มีความรู้ใดที่ไม่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต” ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้เหล่านั้นได้ด้วยตนเองตามความ สนใจ อีกทั้งยังใช้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะต่างๆ ด้วยตนเองผ่านวิธีการ

เรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการเรียนรู้ แบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบดั้งเดิม เช่น การเรียนรู้กับผู้สอน การเรียนรู้ด้วยตนเองจากหนังสือตำรา (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2561) และการจัดการเรียนรู้แบบขนาดเดียวเหมาะสมสำหรับทุกคน(One size fit all) อาจไม่ตอบโจทย์การศึกษาที่หลากหลายที่ผู้เรียนจะค้นพบศักยภาพของตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมสำหรับผู้เรียนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เข้าใจธรรมชาติ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน (UNESCO, 2017)

การเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลเป็นแนวคิดหนึ่งที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกการสะท้อนผลจนรู้วิธีเรียนแล้วขับเคลื่อนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้สะท้อนผลการกำหนดเป้าหมายวางแผนตรวจสอบเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Bray and McClaskey, 2015) เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบตัวเองตามความชอบ ความถนัดซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางด้านการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

สถานศึกษามีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนานักเรียน และ การบริหารวิชาการถือเป็นงานที่มุ่งสู่นักเรียนโดยตรง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการศึกษา การพัฒนาการเรียนการสอน จึงเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาและผู้บริหารที่จะต้องสามารถบริหารจัดการ ดำเนินการกำหนดนโยบาย วางแผน พัฒนาการเรียนการสอน จัดหา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมถึงการวัดและประเมินผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550) ทั้งนี้ ในการจัดการศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เสมอ จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความต้องการและเติมเต็มตามศักยภาพซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ประกอบกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2564 ที่มุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้ต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไปมีจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนเลยพิทยาคม โรงเรียนเชียงคาน โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย เลย และโรงเรียนศรีสงครามวิทยา เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษามีห้องเรียนแผนการเรียนที่ส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา ศิลปะ และเทคโนโลยี ทั้งนี้ประเด็นในการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานที่ปรากฏการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ต่าง ๆ แต่ยังไม่ปรากฏจุดเน้นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล รวมไปถึงการรายงานสารสนเทศ ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ยังพบเฉพาะการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน

(O-NET) เพื่อสะท้อนความสำเร็จทางการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู, 2563)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นตัวอย่างแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาทั้งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และที่สำคัญที่สุดคือผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ตัวนักเรียน และผู้รับบริการ ทั้งนี้ นับว่าเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสู่การเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ต่อไปอันจะเกิดขึ้นภายในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูล 1) ประชากร คือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู จำนวน 4 โรงเรียน 2) ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู จำนวน 124 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้วิจัยจัดทำเอกสารขออนุมัติหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย 2) ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากรในการวิจัย โดยกำหนดวันและเวลาในการเก็บ แบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 3) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และ ค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ด้วยค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified} = (I - D / D)$

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

การเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล						
การบริหารวิชาการ	ประเด็น	1. การกำหนดเส้นทาง การเรียนรู้ของตนเอง	2. การกำหนดและจัดรูปแบบ และวิธีการเรียนรู้	3. การจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น	เฉลี่ยรวม	แปลผล
1. การพัฒนา หลักสูตร	D	2.565	2.786	2.843	2.731	ปานกลาง
	I	4.452	4.331	4.310	4.364	มาก
	$PNI_{modified}$	0.763	0.557	0.516	0.612	
2. การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	D	2.739	2.742	2.672	2.718	
	I	4.626	4.341	4.349	4.439	ปานกลาง
	$PNI_{modified}$	0.691	0.589	0.633	0.638	มาก
3. การวัดและ ประเมินผล	D	2.672	2.653	2.766	2.697	ปานกลาง
	I	4.500	4.315	4.438	4.418	มาก
	$PNI_{modified}$	0.701	0.635	0.613	0.650	
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการ ศึกษา	D	2.746	2.835	2.754	2.778	ปานกลาง
	I	4.597	4.141	4.371	4.370	มาก
	$PNI_{modified}$	0.682	0.467	0.608	0.585	
เฉลี่ยรวม	D	2.681	2.754	2.759	2.731	
	I	4.544	4.282	4.367	4.398	
	$PNI_{modified}$	0.709	0.562	0.593		

หมายเหตุ: D = Degree of Success (สภาพปัจจุบัน) I = Importance (สภาพที่พึงประสงค์)

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.731) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของการบริหารวิชาการ พบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.778) โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการกำหนดและจัดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.835) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 2.731) โดยการพัฒนาหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.843) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 2.718) โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการกำหนดและจัดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.742) และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.697) โดยการวัดและประเมินผล ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.766)

สภาพที่พึงประสงค์ของการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.398) เมื่อ พิจารณาตามองค์ประกอบของการบริหารวิชาการ พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.439) โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.626) รองลงมา คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 4.370) โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 4.597) การพัฒนาหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.364) โดยการพัฒนาหลักสูตร ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 4.452) และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.418) โดยการวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น (ค่าเฉลี่ย = 4.500)

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ลำดับที่ 1 คือ การวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.650$) โดยการวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ($PNI_{modified} = 0.701$) ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.638$) โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ($PNI_{modified} = 0.691$) ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.612$) โดยการพัฒนาหลักสูตร ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ($PNI_{modified} = 0.763$) และความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($PNI_{modified} = 0.585$) โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ($PNI_{modified} = 0.682$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

สภาพปัจจุบันของการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการกำหนดและจัดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนใส่ใจกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นลำดับแรก และให้ความสำคัญกับการกำหนดและจัดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2561) ที่กล่าวว่า ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลได้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบันความรู้ไม่ได้อยู่กับครูหรือในหนังสือตำราที่พิมพ์ออกมาเป็นเล่มๆ เท่านั้น แต่ความรู้ได้ถูกนำเสนอไว้ในโลกออนไลน์มากขึ้นจนเกือบจะเรียกได้ว่า “ไม่มีความรู้ใดที่ไม่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต” ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้เหล่านั้นได้ด้วยตนเองตามความ สนใจ อีกทั้งยังใช้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะต่างๆ ด้วยตนเองผ่านวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งการเรียนรู้ แบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบดั้งเดิม เช่น การเรียนรู้กับผู้สอน การเรียนรู้ด้วยตนเองจากหนังสือตำรา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564) ที่กล่าวว่า แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์จะต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากลและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ยกย่องคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่ง เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต และ UNESCO (2017) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนรู้แบบขนาดเดียวเหมาะสมสำหรับทุกคน (One size fit all) อาจไม่ตอบโจทย์การศึกษาที่หลากหลายที่ผู้เรียนจะค้นพบศักยภาพของตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมสำหรับผู้เรียนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เข้าใจธรรมชาติ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนต้องการให้มีการดำเนินงานด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยการวิเคราะห์จากความสนใจ ความถนัด และความพร้อมของผู้เรียน สอดคล้องกับวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2561) ที่กล่าวว่า การออกแบบเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองต้องได้มาจากการวิเคราะห์ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนกำหนดช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยผู้เรียนเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ทั้งนี้ ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้และสะท้อนคิดของตนเองได้ สอดคล้องกับ Jiji Tharayil (2018) ที่กล่าวว่า การกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองต้องกำหนดเส้นทางที่เอื้อต่อการก้าวไปสู่เป้าหมาย โดยวิเคราะห์จากตามความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก โดยผู้เรียนสามารถควบคุมและรับผิดชอบเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองจากการกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดขอบเขตด้านเวลา กำหนดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การกำหนดแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ การกำหนดขอบเขตบทบาทของผู้ช่วยเหลือและ

การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และสะท้อนคิดของตนเอง และสอดคล้องกับ Christopher Pappas (2015) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่เป็นต่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลต้องมาจากการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองที่เป็นเส้นทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถกำหนดได้ด้วยตัวเอง โดยวิเคราะห์จากความชอบ ความสนใจ และความถนัด เพื่อดำเนินการตามลำดับกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ โดยกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ของตนเอง กำหนดรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน กำหนดวิธีการตรวจสอบและสะท้อนคิดของตนเองและกำหนดขอบเขตบทบาทของผู้ช่วยเหลือ

2. ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล

ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ลำดับที่ 1 คือ การวัดและประเมินผล สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ดังนั้น การวัดและประเมินผลที่จะเอื้อต่อการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะจะทำให้ผู้เรียนได้มองเห็นเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง สอดคล้องกับวิชย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2561) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนจึงมีความหลากหลายมากขึ้น โดยได้ขยายวงกว้างไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-learning) ผ่านการอ่านหนังสือ ตำราต่าง ๆ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเรียนรู้ที่ตอบสนองธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนได้มากขึ้น ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ของตนเองใช้นัยในตนเอง (self-discipline) เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับควบคุมตนเองให้ใช้ความมุ่งมั่นพยายามในการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีความยืดหยุ่นในวิธีการและเป้าหมายของการเรียนรู้ คือ ความสุขของผู้เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงลึก (deep learning) ผู้เรียนเลือกวิธีการ เรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับตนเองอย่างสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ นอกจากนี้ ผู้เรียนแต่ละคนสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เป็นของตนเองได้ตามระดับความสามารถของตนเองและยังคงสามารถยกระดับเป้าหมายให้สูงขึ้นได้อีกด้วย โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นโค้ช (coach) ให้กับผู้เรียน โดยการสร้างแรงจูงใจให้คำชี้แนะ ให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดดีๆ กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ให้มากที่สุด สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบตัวเองตามความชอบความถนัดซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนสอนที่มุ่งส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลให้แก่ผู้เรียนยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในส่วนยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป้าหมายที่ 2.1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ยังไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียนที่มากพอเนื่องจาก การจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลายและไม่เอื้อต่อความพร้อมในการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับ UNESCO (2017) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบขนาดเดียวเหมาะสำหรับทุกคน (One size fit all) อาจไม่ตอบโจทย์การศึกษาที่หลากหลายที่ผู้เรียนจะค้นพบศักยภาพของตนเองการจัดการเรียนรู้ที่ดี

และเหมาะสมสำหรับผู้เรียนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เข้าใจธรรมชาติ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2564) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ต้องเตรียมพร้อมรับมือกับวิถีการเรียนรู้ที่หลากหลายของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์จะต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากลและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ การพัฒนาหลักสูตร โดยการพัฒนาหลักสูตร ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ยังต้องการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่จะสอดคล้องกับการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับปริญา ปริพุฒ และรูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2561) ที่ได้กล่าวไว้ว่า หน่วยงานทางการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนานวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ๆ จัดหาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนผ่านรูปแบบการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ทั้งนี้เอกสารการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลพบว่าพฤติกรรมผลการเรียนรู้ของตนเองเพิ่มขึ้นและตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้และประโยชน์จากการปฏิบัติภาระงานได้ชัดเจน ตรงประเด็น และให้เหตุผลประกอบด้วย

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย มีความต้องการที่จะพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้ค้นหาตนเอง สามารถวางแผนเป้าหมายกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อที่ผู้เรียนจะสามารถเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง สอดคล้องกับปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2562) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องวางแผนอย่างเป็นระบบโดยมีขั้นตอนการดำเนินการที่ต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น สร้างหลักสูตรใหม่ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยจุดมุ่งหมายคือผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้ กำหนดขอบเขตด้านเวลาที่เหมาะสมสำหรับตนเอง กำหนดแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้และกำหนดวิธีการตรวจสอบสะท้อนคิดของตนเองของตนเองได้

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดเลย มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับ การวัดและประเมินผล ด้านการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง โดยการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองนั้นเป็นเรื่องแรกของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ที่จะต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากความชอบ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างและความพร้อมที่ไม่เหมือนกัน อีกทั้งจำเป็นต้องมีการวัด

และประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทีู่กกำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนที่มีความชอบ ความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกัน สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

การกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง จากการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคล ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน โดยขั้นตอนแรก เป็นขั้นของการวิเคราะห์ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นที่จำเป็นต้องอาศัยการเก็บข้อมูลของผู้เรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ว่ามีความชอบ ความถนัด และความต้องการในการเรียนรู้แบบใด โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนกำหนดช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนทำงานร่วมกันกับผู้เรียน โดย การกำหนดช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การฟัง การอ่าน หรือการดูวิดีโอ โดยออกแบบวิธีการเรียนรู้ตามเส้นทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเอง เช่น การเรียนรู้จากแหล่งออนไลน์ การเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม การเลือกใช้แอปพลิเคชัน สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีประกอบการเรียนรู้

ขั้นตอนผู้เรียนเลือกรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง เลือกรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น รูปแบบห้องเรียนพลิกกลับ รูปแบบโครงงาน หรือรูปแบบอื่นๆ ที่เอื้อต่อบริบทการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนคอยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวก

ขั้นตอนผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องนำเอาเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมาจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์เลือกเอาเทคนิคหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และความต้องการของผู้เรียน

ขั้นตอน ผู้เรียน วัด ประเมินผลการเรียนรู้และสะท้อนคิดของตนเอง เป็นขั้นตอนสำคัญในการสรุปองค์ความรู้ ทั้งความรู้ วิธีการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ และเป้าหมายในการเรียนรู้ เรื่องอื่นๆ ต่อไป

หากผลการประเมินเป็นที่น่าพอใจ การเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง แต่หากผลการประเมินไม่เป็นที่น่าพอใจ ให้กลับไปทบทวนขั้นตอนแรกเริ่มเพื่อทำความเข้าใจและกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเอง ร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดนโยบายในการให้สถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาการวัดและประเมินผล ควรมีวิธีการที่หลากหลาย และครอบคลุมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลของผู้เรียน รวมถึงแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลของผู้เรียน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นดังกล่าวมีความต้องการจำเป็นสูงสุด

1.2 ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และควรส่งเสริมให้มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ โรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ โดยเริ่มตั้งแต่การวัดและประเมินผล รวมถึงแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลของผู้เรียน

1.3 ครูผู้สอนควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สามารถกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้ กำหนดขอบเขตด้านเวลาที่เหมาะสมสำหรับตนเอง กำหนดแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ และกำหนดวิธีการตรวจสอบ สะท้อนคิดของตนเอง ของตนเองได้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นดังกล่าวมีความต้องการจำเป็นสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงกระบวนการ หรือแนวทางในการ พัฒนาการวัดและประเมินผล ที่จำเป็นต้องมีวิธีการที่หลากหลาย และรูปแบบนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริงกับบริบทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ทุกขนาด เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลได้

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการที่ส่งเสริมการกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองของผู้เรียน เนื่องจากประเด็นดังกล่าว มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งในด้าน การวัดและประเมินผล การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ตซินดิเคต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). แหล่งที่มา <http://www.bppmua.go.th/main/download/plan/EducationPlan12.pdf> สืบค้นเมื่อ 13 ธ.ค. 2563.
- ปริญญ์ ปรีพุฒิ และรูปทอง กว้างสวาสดี. (2561). ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ส่วนบุคคลบนพื้นฐานการเล่น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน. วารสารราชพฤกษ์. 15(2). 53-62.
- ปริญญ์ ปรีพุฒิ. (2562). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2561). การเรียนรู้ส่วนบุคคล Personalized Learning. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2561). ขอบฟ้าใหม่แห่งการเรียนรู้สู่การสร้างสรรค์อนาคต. กรุงเทพมหานคร: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย์ หนองบัวลำภู. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. แหล่งที่มา https://data.bopp-obec.info/webarea/index_view_history.php?School_ID=101719&page=plan สืบค้นเมื่อ 13 ธ.ค. 2563.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564. แหล่งที่มา https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=6422 สืบค้นเมื่อ 13 ธ.ค. 2563.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. แหล่งที่มา <http://www.onec.go.th/index.php/page/view/Outstand/2532> สืบค้นเมื่อ 13 ธ.ค. 2563.
- 21 Things for teachers. (2018). Personal Learning Paths. From <http://21things4teachers.net/About/About-the-Project/index.html> Retrieved December, 1, 2020.

-
- Bartle, Emma. (2015) **Personalized Learning: An Overview**. From https://italiuedu.au/files/1279/Discussion-paper-Personalised_learning_an_overview.pdf Retrieved December, 1, 2020.
- Bray and McClaskey. (2015). **A STEP-BY-STEP GUIDE TO PERSONALIZE LEARNING**. From <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1015153.pdf> Retrieved December, 1, 2020.
- Christopher Pappas. (2015). **7 Tips To Create Personal Learning Paths In eLearning**. From <https://elearningindustry.com/7-tips-create-personal-learning-paths-elearning> Retrieved December, 1, 2020.
- Clements and Douglas. (2008). **Personalized Learning Environment: A New Trend in Online Learning**. From https://www.researchgate.net/publication/259757237_Personalized_Learning_Environment_A_New_Trend_in_Online_Learning Retrieved December, 1, 2020.
- Jiji Tharayil. (2018). **Personalized Learning Pathway**. From <https://blog.edsense.in/personalized-learning-pathway/> Retrieved December, 1, 2020.
- New Jersey Department of Education. (2014). **A Guide for Implementing Personalized Student Learning Plan (PSLP) Programs**. From <https://www.state.nj.us/education/cte/pslp/PSLPGuide.pdf> Retrieved December, 1, 2020.
- UNESCO. (2017). **Personalized Learning: Training Tools for Curriculum Development**. From <https://www.oas.org> Retrieved December, 1, 2020.